

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2027 - 2028

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA HYPERION DIN BUCUREȘTI
1.2. Facultatea	ȘTIINȚE SOCIALE, UMANISTE ȘI ALE NATURII
1.3. Departamentul	ȘTIINȚE SOCIALE ȘI ALE NATURII
1.4. Domeniul de studii	ISTORIE
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii/Calificarea	ISTORIE
1.7. Forma de învățământ	IF

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LIMBA IZVOARELOR ISTORICE - SLAVA			Codul disciplinei	SI.II.04.10
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.univ.dr. NICOLETA CIACHIR				
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.univ.dr. NICOLETA CIACHIR				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E
				2.7. Regimul disciplinei	DOB, DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar / laborator / proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar / laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					3
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					1
Alte activități					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					22
3.8. Total ore pe semestru					28
3.9. Numărul de credite					2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Asigurarea/existența tehnologiei audio-video de instruire(videoproiector, computer, internet)
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	Asigurarea/existența tehnologiei audio-video de instruire(videoproiector, computer, internet)

6.1. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale / esențiale	<p>Regăsirea informației despre trecutul istoric în vechimea și varietatea relațiilor culturale, lingvistice și istorice dintre slavi, slavi și români</p> <p>Stabilirea faptelor privind istoria slavilor, limba slavă, apariția limbilor slave, interferențele slavo-române pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor.</p> <p>Prezentarea orală și scrisă, în limba română, a cunoștințelor de specialitate privind limba slavă.</p> <p>Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază în studierea limbii slave.</p> <p>Dezvoltarea capacității de analiză a bibliografiei studiate</p> <p>Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii aprofundate a unor probleme istorice de complexitate medie.</p>
Competențe transversale	<p>Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului.</p> <p>Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse.</p> <p>Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p>

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<p>Studentul/absolventul descrie conceptele fundamentale din slava veche și le corelează cu elemente dintr-o limbă particulară.</p> <p>Studentul/absolventul descrie în sincronie și în diacronie principalele fenomene lingvistice și construcții gramaticale din slava și analizează texte în limba slava</p> <p>Studentul/absolventul cunoaște principiile și procedeele de aplicare a metodei comparativ-istorice în studiul limbii slave</p> <p>Studentul/absolventul cunoaște care sunt etapele și elementele definitorii ale perioadelor importante din istoria limbii slave (legi fonetice, trăsături morfologice comune, principalele linii de dezvoltare ale lexicului limbilor slave).</p>
Aptitudini	<p>Studentul/absolventul aplică normele lingvistice atât în limba maternă, cât și în limba slava.</p> <p>Studentul/absolventul își cultivă interesul față de fondul comun al limbilor slave;</p> <p>Studentul/absolventul își dezvoltă capacitatea de analiză comparativă a limbilor și culturii lingvistice a popoarelor slave.</p>
Responsabilități și autonomie	<p>Studentul/absolventul utilizează expresiile și cuvintele adecvate în producerea textelor orale și scrise.</p> <p>Studentul/absolventul sesizează și explică influențele lingvistice inter-slave și slave-neslave.</p> <p>Studentul/absolventul realizează conexiuni între limba slavă și structura gramaticală și lexicul limbii române.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea alfabetului chirilic și însușirea cunoștințelor de bază din limba slavă veche pe baza materialului teoretic și al unor selecții de texte vechi slave Însușirea teoretică și practică a noțiunilor de bază de fonetică, morfologie, sintaxă și vocabular a limbii slave vechi și prin exerciții de prezentare și analiza structurilor și exerciții de fixare și activizare a acestora
7.2 Obiectivele specifice	Înțelegerea și aprofundarea momentelor fundamentale în relațiile dintre popoarele slave și limbile slave. Identificarea interferențelor lexicale slave, distingerea diferitelor împrumuturi de origine slavă din textele slavo-române, precum și a elementelor românești. Dezvoltarea competențelor științifice ale studenților în analiza și interpretarea textului în slava veche Dezvoltarea (mai ales prin referate elaborate pe baza bibliografiei susținute în seminarii) a capacității de analiză și sinteză a studenților.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1.Limba izvoarelor istorice - slava veche.Definirea obiectului de studiu și a metodei	Expunerea, explicația, demonstrația, problematizarea, studiu de caz	Parcurgerea de către student a bibliografiei pentru a putea interacționa în timpul predării
2.Introducere în limba slavă veche – prima limbă scrisă a slavilor	Idem	Idem
3.Apariția și dezvoltarea scrierii slave vechi. Alfabetele limbii slave vechi – glagolic și chirilic	Idem	
4.Împărțirea tripartită a slavilor	Idem	
5.Trăsăturile comune ale limbilor slave de răsărit, de sud și de apus	Idem	
6.Fonetica limbii slave	Prelegere/interacțiunea cu studenții	
7.Noțiuni introductive de morfologie slavă	Idem	
8. Sintaxa limbii slave	Prelegere/expunere sistematică	
9. Texte vechi românești	Idem	
10.Slavona românească	Idem	
11Texte paleoslave și slavone	Idem	
12.Vocabularul limbii slave. Fondul principal lexical		
13.Raporturi lingvistice slavo-române. Redacția românească a limbii slave	Idem	Idem
14.Verificare	Lucrare scrisă	
Bibliografie		
Bernstein, S. B., <i>Gramatica comparată a limbilor slave</i> . Traducere și note de G. Mihăilă, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1965.		

Paliga, Sorin, *Introducere în studiul comparativ al limbilor slave*, Ed. Universității din București, 2012

A.Zacordoneț, *Curs de limba slavă veche*, București, 1962.

Pandele Olteanu(coord.), colectiv, *Slava veche și slavona românească*, București, 1975.

Elena Lința, *Limba slavă veche. Curs practic pentru începători*, București, 1986.

Gh.Mihăilă, *Dicționar al limbii române vechi (sfârșitul sec.al X lea - începutul secolului al XVI lea)*, București, 1974.

T.Macovei, *Texte paleoslave și slavone. Dicționar slavo-român*, Iași, 1977.

Ioan Bogdan, *Scrieri alese*, Bucuresti, 1978.

Ioan Bogdan, *Însemnătatea studiilor slave pentru români*, Bucuresti, 1894.

P.P. Panaitescu, *Contribuții la istoria culturii românești*, București, 1971.

Al.Rosetti, *Influența limbilor slave meridionale asupra limbii române*, București, 1953

Istoria literaturii române, vol. I, Literatura română în perioada feudală, Editura Academiei, Bucuresti,1964.

C.Boroianu, *Texte vechi românești. Album de paleografie româno-chirilică*, București, 1971.

Veronica Vasilescu, Aneta Boiangiu, *Scrierea chirilică românească. Album de paleografie*, Bucuresti, 1982.

Olimpia Guțu, *Scrierea chirilică slavo-română. Album de documente*, Direcția Generală a Arhivelor Statului, 1988.

T.Pleter, R.Lambru, C.Puiu, *Slavona românească. Culegere de texte*. Ed.Universității din București, 2002.

Nicolae Ciachir, *Istoria slavilor*, București, 1988.

Nicoleta Ciachir(coord.), *Confluente româno-slave de-a lungul timpului*, Ruse, 2019

8.2. Seminar/laborator

1.Importanța cunoașterii limbii slave pentru studiul izvoarelor istorice

Metode de predare

Prelegerea/
interacțiunea cu
studentii

Observații

Studiul
materialelor de la
curs pentru o
pregătire

		corespunzătoare a seminarului
2.Activitatea fraților Kiril (Constantin Filosof) și Metodi și a ucenicilor lor. Legende panonice	Studiu de caz	
3.Kliment Ohridski	Studiu de caz	
4. Limbile slave moderne. Cele trei grupuri(răsăritean, occidental și sudic)	Expunerea, explicația, conversația centrată pe student	
5.Evoluția ierurilor.Palatalizarea.	Analiză text	
6.Noțiuni de fonetică. Sistemul vocalic, sistemul consonantic în limba slavă	Analiză text	Idem
7.Manuscrisele româno-slave din Țările Române	Analiză text pornind de la fragmentele propușe	
8.Primul act de danie din Țara Românească	Analiză și traducere text	
9.Traducere texte slava veche din diferite perioade	Analiză text pornind de la fragmentele propușe	
10.Traducere texte din cele trei grupuri slave	Idem	
11.Construcția frazei în slava veche	Activități pe grupe	
12.Lexicul limbilor slave – privire contrastivă	Idem	
13.Bilingvismul slavo-român. Elemente lexicale românești în textele slavo-române	Idem	Idem
14.Verificare	Lucrare scrisă	
<p>Bibliografie</p> <p>Bošković, Radosav, <i>Osnovi uporedne gramatike slovenskih jezika</i> (Bazele gramaticii comparate a limbilor slave), Belgrad, 2000.</p> <p>Curta, Florin, <i>Apariția slavilor. Istorie și arheologie la Dunărea de Jos în veacurile VI-VII</i>, Târgoviște, Ed. Cetatea de Scaun, 2006.</p> <p>Curta, Florin, Sorin Paliga, <i>Slavii în perioada migrațiilor</i>, Târgoviște, Ed. Cetatea de Scaun 2023.</p> <p>Dvornik, Francis, <i>Slavii în istoria și civilizația europeană</i>, București, Ed. ALL Educational, 2001.</p> <p>Iurac, Simion, <i>Limba rusă contemporană. Morfologia</i>, Ed. Universității din București, 2012.</p> <p>Lința, Elena, <i>Fonologia comparată a limbilor slave</i>, Ed. Universității din București, 1978.</p> <p>Mangiulea, Mariana, <i>Gramatica limbii bulgare în tabele, exerciții și teste. Grupul nominal</i>, Ed. Universității din București, 2013.</p> <p>Mangiulea Jatop, Mariana, <i>Gramatica limbii bulgare în tabele, exerciții și teste. Verbul</i>, Ed.</p>		

Universității din București, 2019.

Mangiulea Jatop, Mariana, Nikolai Dimitrov Paskalev, *Gramatica limbii bulgare în tabele, exerciții și teste. Părțile de vorbire neflexibile*, Ed. Universității din București-Bucharest University Press, 2022.

Paliga, Sorin, *Introducere în studiul comparativ al limbilor slave*, Ed. Universității din București, 2012

Paliga, Sorin, Teodor, S. Eugen, *Lingvistica și arheologia slavilor timpurii*, Târgoviște, Ed. Cetatea de Scaun, 2009.

Simeschy, Th., Ivănescu, Gh., *Gramatica comparată a limbilor indoeuropene*, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1981.

„Romanoslavica”, vol. I- LXI, București, E.U.B, 1958-2025; <http://www.romanoslavica.ro/>
„Filologie rusă”, vol. XXV-XXVIII, E.U.B., 2009-2012, <http://www.filologie-rusa.ro/index.htm>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul dezvoltă competențe care le permit studenților accesul la următoarele calificări: cadru didactic, asistent de cercetare în filologie sau științe sociale, referent cultural, jurnalist.

În elaborarea cursului s-a ținut seama de codurile etice și de standardele de cunoaștere specifice comunității academice a Universității Hyperion

10. Evaluare			
Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Stăpânirea unor tehnici, metode de analiză și sinteză și capacitatea de a face conexiuni între concepte, domenii și discipline; idei și interpretări originale.	Examen scris	50%
10.5. Seminar/ laborator	Prezența și participarea activă la seminar Dezbateri pe baza bibliografiei	Examenul scris cuprinde și elemente specific activității de seminar	50%
10.6. Standard minim de performanță:			
La examenul final nota obținută trebuie să fie cel puțin 5. Pentru obținerea notei 5 sunt necesare următoarele: Cunoașterea conceptelor de bază necesare unei analize și interpretări ale faptelor de limbă și utilizarea practică a acestora - etc			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals¹)

Data completării

26.06.2026.....

Semnătura titularului de curs

..Lect.univ.dr.Nicoleta
Ciachir.....

Semnătura titularului de seminar

...Lect.univ.dr.Nicoleta
Ciachir.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....

Se păstrează doar obiectivele care credeți că au legătură cu materia dvs., celelalte se șterg. Dacă vorbim de disciplina „Dezvoltare durabilă” păstrăm eticheta generală – cercul multicolor, restul le ștergem. Vă atașez un model din care să vă inspirați.

<https://green.ubbcluj.ro/procedura-de-aplicare-a-etichetelor-odd/>

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare Durabilă – dacă nu se aplică. Dacă nici o etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți „Nu se aplică”.